

***Grus gr. grus* (L.) — Kraanvogel.**

Op 20 Februari 1943 werden door den heer J. Knols te Houthem, gemeente Valkenburg-Houthem in Limburg, in den namiddag bij N.W.-wind en betrokken lucht (max. temp. + 8° C.) ongeveer 150 kraanvogels waargenomen, welke in N.-richting overtrokken. Een vroege datum! De vroegst bekende datum voor de provincie Limburg is 12 Februari 1925, waarop 5 stuks overtrekkend werden gezien te Steyl (vergel. Avifauna Limb., p. 157).

Merkwaardig is, dat eveneens op 20 Februari 1943 te Bussum in het Gooi 15 à 18 stuks kraanvogels werden waargenomen door Mevr. P. Albers-Hollefeld aldaar. De vogels vlogen betrekkelijk laag en in V vorm van N.W.—Z.O. De waarneming geschiedde om 14 uur bij W.-wind en fraai lenteweer.

Vergissing is uitgesloten, daar de waarneemster, die een deel harer jeugd in Westfalen doorbracht, de vogels aldaar dikwijls heeft gezien. Haar aandacht werd op de kraanvogels gevestigd door het bekende stemgeluid, dat de dieren lieten hooren toen ze met statige vleugelslag overtrokken. Het bijzondere zachte weer in Februari schijnt de trek dezer vogels wel te hebben vervroegd. De te Bussum waargenomen vogels hadden blijkbaar eerst een te ver N.-richting gevolgd, waarna ze hun fout herstelden door nu Z.O. aan te houden. (P. Hens).

***Coturnix c. coturnix* (L.) — Kwartel.**

Op 19 Mei 1943 hoorde ik enige keren het onmiskenbare geluid van de kwartel op een uitgestrekte ontginning (roggebedrijf) onder Wolfheze, waar de soort zich in 1937 vestigde (zie Limosa, 10 p. 117) en ook in 1940 aanwezig was (ibidem, 13, p. 93). In 1942 werd een nest gevonden onder Lunteren. (A. B. Wigman).

Kampen, eind Mei 1943.

Jaarverslag 1942 Ringstation „Ockenburgh”

(met 1 tabel)

DOOR

M. J. TEKKE.

Door de oorlogsomstandigheden was het Ringstation „Wassenaar” genoodzaakt in het voorjaar zijn werkzaamheden te staken. Hoewel ook het Ringstation „Ockenburgh” in het „Sperrgebiet” gelegen is, gelukte het schrijver dezes van de deutsche autoriteiten toestemming te verkrijgen tot het betreden van het terrein, zoodat hier het werk kon worden voortgezet. De samenstelling der actieve krachten van het ringstation is onveranderd gebleven. De heer F. G. J. Boer spaarde wederom kosten noch moeite om de werkzaamheden te kunnen blijven voortzetten, daarbij krachtig terzijde gestaan door den heer J. Hunting als ervaren vogelvanger. Schrijver dezes blijft verantwoordelijk voor de wetenschappelijke resultaten.

Den eigenaar van het terrein, den heer Ir Th. F. Thürkow en den pachter van de jacht, den heer M. G. Wagenaar Hummelinck, zij op deze plaats dank gebracht voor de medewerking en de genoten gastvrijheid.

Werkwijze. Wegens het gebrek aan zangvogelringen werd tot begin Augustus van alle gevangen vogels de vleugelmaat genomen en werden slechts enkele voor het onderzoek belangrijke soorten geringd. Begin Augustus kregen wij wederom de beschikking over zangvogelringen van belgisch fabrikaat, zoodat alle vogels weder geringd konden worden. De nieuwe ringen bleken in de practijk goed te voldoen; de nummers, welke op deze nieuwe serie zijn aangebracht, zijn belangrijk duidelijker; bij het oude fabrikaat liet dit — speciaal bij sommige cijfers — veel te wenschen over.

Verloop van den trek. Ook dit jaar waren er wederom enkele dagen met massalen trek, te weten:

12 October: vinkachtigen,

19 October: „ en leeuwerikken,

25 October: „ „ spreeuwen en kraaiachtigen,

26 October: „ „ spreeuwen, kraaiachtigen, kievit en koperwieken.

Opvallend was het geringe aantal doortrekkende keepen; slechts weinig exemplaren konden geringd worden. Normaal worden vooral in November groote troepen van deze soort waargenomen.

Het aantal sijzen was dit jaar gering in vergelijking met het vorige jaar; toen werden 708 ex. gevangen en geringd, dit jaar slechts 129 ex.

Vleugelmaten. Hoewel wij reeds beschikken over talrijke vleugelmaten van vele soorten, is het materiaal nog niet geschikt voor publicatie. De vleugelmaten van de vink vormen hierop een uitzondering; hieronder volgt een overzicht, waarin zijn verwerkt de maten van 132 ♂♂ en 74 ♀♀, genomen door het Ringstation „Wassenaar” in 1941 (zie Limosa, 15, p. 31).

in mm. 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95
732 ♂♂ — — — — 2 — 1 2 13 65 83 81 113 115 130 55 39 21 6 5

in mm. 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92

551 ♀♀ 1 1 8 17 57 71 117 103 74 70 21 6 3 — 2 — —

Teruggvangen:

B 54588 Vink ♂ 26/10 '42, ○ Monster 11/10 '39

D 2244 Spreeuw ♂ 13/6 '42, ○ Monster 3/10 '41

B 61851 Tapuit ♂ 26/8 '42, ○ Monster 22/4 '40

B 67234 Kneu ♂ 30/9 '42, ○ Monster 30/9 '42

B 63562 Gekr. roodstaart ♂ 7/5 '42, ○ Monster 8/5, '40

B 69024 „ „ ♂ 3/8 '42, ○ Ockenburg 23/7 '41 juv. ♂

E 35476 Kapmeeuw 26/1 '42, ○ Praag 20/3 '40

WM 667 British Museum, Spreeuw ♂ ad. 12/11 '42, gegevens ontbreken.

Teruggemeld:

B 62449 Sijs ♀ ○ 7/10 '42, + Wassenaar 12/10 '42

B 62842 Sijs ♀ ○ 3/10 '42, + „ 2/11 '42

Skovgaard M 1311, ○ 11 Oct. '31 ibidem, + (gevangen) 9 Dec. '31 Hasselt.
(ibidem, p. 9).

Met deense ring, in Noord-Holland.

Skovgaard M 1265, ○ 6 Oct. '31 ibidem, + (gevangen) 20 Jan. '32 Wieringen.
(ibidem, p. 10).

Skovgaard M 1154, ○ 29 Sept. '31 ibidem, + (geschoten) 24 Oct. '34 Oostzaan.
(ibidem, p. 14).

Met deense ring, in Zuid-Holland.

Skovgaard M 2230, ○ 16 Sept. '31 ibidem, + (gevangen) 21 Oct. '31 Sliedrecht.
(ibidem, p. 7).

Skovgaard M 1525, ○ 26 Oct. '31 ibidem, + (geschoten) 20 Nov. '31 Numansdorp.
(ibidem, p. 8).

Skovgaard M 1548, ○ 26 Oct. '31 ibidem, + (gevangen) 5 Sept. '32 op Rozenburg.
(ibidem, p. 13).

Met deense ring, in Zeeland.

Skovgaard M 2225, ○ 13 Sept. '31 ibidem, + (gevangen) 10 Oct. '31 Melissant.
(ibidem, p. 6).

Skovgaard M 1497, ○ 25 Oct. '31 ibidem, + (geschoten) 20 Nov. '31 Breskens.
(ibidem, p. 8).

Skovgaard M 1617, ○ 30 Oct. '31 ibidem, + (geschoten) tussen 14 en 20 Febr. '32 bij Veere.
(ibidem, p. 11).

Met deense ring, in Noord-Brabant.

Skovgaard V 6319, ○ 4 Sept. '29 ibidem, + (gevangen) 15 Dec. '29 Drimmelen.
(ibidem, p. 9).

Met engelse ring, in Friesland.

British Museum 900741, ○ 1 Jan. '40 Pembroke, South Wales, + (gevangen) 4 Oct. '41 te Piaam.
(Museum Leiden).

British Museum 901413, ○ 29 Nov. '38 ibidem, + (gevangen) 4 Oct. '41 ibidem.
(Museum Leiden).

Met engelse ring, in Drente.

Orielton 2979, ○ 26 Dec. '37 ibidem, + (gevonden) 23 Sept. '41, Hollandsche Veld, gem. Hoogeveen.
(Museum Leiden).

***Anas acuta* — Pijlstaart.**

Met deense ring, op Terschelling.

Skovgaard V 3368, ○ 14 Sept. '31 Fanø, + (geschoten) einde Jan. '32 Terschelling.
(Danske Fugle, 1942, p. 16).

Met deense ring, in Nederland.

Skovgaard V 6631, ○ 4 Oct. '30 ibidem, + (gevangen) 3 Febr. '31 „Owermeire Donk Wonck, Holland” (waar ?).
(ibidem).

***Spatula clypeata* — Slobeend.**

Met engelse ring, in Gelderland.

Orielton 3279, ○ 18 Jan. '38 Pembroke, South Wales, + (gevonden) waarschijnlijk in 1939, Harderwijk.
(Museum Leiden).

***Haematopus ostralegus* — Scholekster.**

Deense, in Noord-Holland.

Zoöl. Mus. Denmark Z 29323, ○ juv. 16 Juni '40 Vorsø, + 27 Febr. '41 IJmuiden.
(Vidensk. Medd. fra Dansk. Naturh. Foren, 105, 1942, p. 426).

***Larus ridibundus* — Kapmeeuw.**

Finse, in Noord-Holland.

Helsingfors C 33101, ○ juv. 31 Mei '39 bij Helsingfors, + 16 Jan. '43 Amsterdam.
(Museum Leiden).

Zweedse, in Groningen.

Göteborg C 40809, ○ juv. 7 Juli '38 Trosnäs, Öland, + in April '39 Pieterburen.
(Göteborgs Musei Årstryck, 1940, p. 102).

Zweedse, in Friesland.

Göteborg C 41970, ○ juv. 5 Juni '38 Eskilstorp, Skåne, + 7 Juni '39 Cornwerd.
(ibidem).

- Göteborg C 42759, ○ juv. 4 Juni '39 ibidem, + 15 Aug. '39 Langezwaag.
(ibidem).
- Zweedse, in Noord-Holland.
Göteborg C 38570, ○ juv. 4 Juni '39 ibidem, + 20 Febr. '40 Amsterdam.
(ibidem).
- Göteborg C 31228, ○ juv. 18 Juni '34 Måkläppen, Skåne, + in Maart '40 Amsterdam.
(ibidem).
- Göteborg C 45670, ○ juv. 21 Juni '41 Nordmansskär, Öland, + 4 Oct. '41 Hoorn.
(ibidem, 1942, p. 84).
- Zweedse, in Zuid-Holland.
Göteborg C 44410, ○ juv. 28 Juni '39 Trosnäs, Persnäs, Öland, + 28 Mei '41 Rotterdam.
(ibidem).
- Göteborg C 27191, ○ juv. 5 Juli '33 Måkläppen, Skåne, + 12 Maart '42 Hoek van Holland (bijna 9 jaar).
(ibidem).
- Stockholm U 11920, ○ juv. 13 Juni '39 Sjöö, Hjalstaby, 18 km ZZW van Uppsala, + 25 Jan. '42 Scheveningen.
(Museum Leiden).
- Deense, in Groningen.
Zoöl. Mus. Denmark Z 31474, ○ juv. 18 Juni '40 Vorsø, + 31 Oct. '41 Zoutkamp.
(Vidensk. Medd. fra Dansk. Naturh. Foren, 105, p. 427).
- Zoöl. Mus. Denmark Z 28075, ○ juv. 7 Juli '40 Haderslev Dam, + 13 Febr. '41 Groningen.
(ibidem).
- Deense, in Friesland.
Zoöl. Mus. Denmark Z 35336, ○ juv. 30 Juni '41 bij Nyborg, + 11 Jan. '42 Akkrum.
(ibidem, p. 428).
- Zoöl. Mus. Denmark Z 32906, ○ juv. 10 Juli '40 Katholm, Augustenborg Fjord, + 19 Aug. '41 Nye Mirdum.
(ibidem).
- Zoöl. Mus. Denmark Z 24892, ○ juv. 21 Juni '39 Vorsø, Horsensfjord, Oost-Jutland, + (resten) 2 Mei '42 Holwerd; ring ontvangen van G. Bosch. (t. K.).
- Deense, in het IJsselmeer.
Zoöl. Mus. Denmark Z 38335, ○ juv. 18 Juli '41 Haderslev Dam, + Jan. '42 IJsselmeer.
(Vidensk. Medd. fra Dansk Naturh. Foren, 105, p. 428).
- Deense, in Gelderland.
Zoöl. Mus. Denmark Z 36169, ○ juv. 11 Juli '41 ibidem, + 2 Dec. '41 Duiven.
(ibidem, p. 427).
- Deense, in Utrecht.
Zoöl. Mus. Denmark Z 38014, ○ juv. 19 Juni '41 Vorsø, Horsensfjord, Oost-Jutland, + half Aug. '42, Houten.
(Museum Leiden).
- Deense, in Noord-Holland.
Zoöl. Mus. Denmark Z 9707, ○ juv. 21 Juni '35 ibidem, + 18 Jan. '41 Amsterdam.
(Vidensk. Medd. fra Dansk. Naturh. Foren, 105, 1942, p. 426).
- Zoöl. Mus. Denmark Z 29798, ○ juv., 16 Juni '40 ibidem, + 4 Febr. '41 bij Amsterdam.
(ibidem).
- Zoöl. Mus. Denmark Z 28270, ○ juv. 16 Juni '40 ibidem, + 24 Febr. '41 Wieringen.
(ibidem).
- Zoöl. Mus. Denmark Z 34575, ○ juv. 7 Juli '41 Haderslev Dam, + 14 Aug. '41 Enkhuizen.
(ibidem, p. 427).
- Zoöl. Mus. Denmark Z 33781, ○ juv. 2 Juli '41 Katholm, Augustenborg Fjord, + 13 Oct. '41 Texel.
(ibidem, p. 428).
- Zoöl. Mus. Denmark Z 28486, ○ juv. 16 Juni '40 Vorsø, + (resten) 27 Febr. '43 bij Haarlem.
(J. P. Strijbos).
- Deense, in Zuid-Holland.
Skovgaard S 16515, ○ juv. 15 Juli '36 Rotholm, + (gevonden) 22 Jan. '40 bij Den Haag.
(Danske Fugle, 1942, p. 26).
- Skovgaard S 12722, ○ juv., 12 Juli '34 ibidem, + (gevonden) 3 Febr. '40 Den Haag.
(ibidem).
- Skovgaard S 16235, ○ juv. 9 Juli '36 ibidem, + (gevonden) 14 Febr. '41 Rotterdam.
(ibidem).

Zoöl. Mus. Denmark Z 32378, ♂ juv. 19 Juni '41 op Saltholm bij Kopenhagen, + (dood ingeleverd) 22 Dec. '41 in Dierentuin, Den Haag.

(Ringstation Wassenaar).

Deense, in Zeeland.

Zoöl. Mus. Denmark Z 38381, ♂ juv. 18 Juli '41 Haderslev Dam, + 28 Jan. '42 Middelburg. (Vidensk. Medd. fra Dansk Naturh. Foren, 105, p. 428).

Deense, in Noord-Brabant.

Zoöl. Mus. Denmark Z 32538, ♂ juv. 7 Juli '40 ibidem, + 2 Mei '41 Bergen op Zoom. (ibidem, p. 427).

Duitse, in Zuid-Holland.

Helgoland A 67617, ♂ juv. 4 Juni '31 Neschwitz, Sachsen, + 2 Maart '42 Scheveningen (bijna 11 jaar). (Museum Leiden).

Rossitten E 79406, ♂ juv. 20 Juni '32 Grabofnitze bij Breslau, + 27 Jan. '42 Den Haag (ruim 9½ jaar). (Museum Leiden).

Tsjechische, in Friesland.

Praha C 11638, ♂ juv. 29 Mei '38 bij Pardubitz (50° 08' N, 15° 50' O), + (draadslachtoffer) 25 Oct. '42 Akkrum; ring ontvangen van G. Bosch. (t. K.).

Tsjechische, in Gelderland.

Praha E 39109, ♂ juv. 1 Juni '41 bij Chlumec (50° 08' N, 15° 21' O), + (gevonden) 24 Juli '41 Arnhem. (Museum Leiden).

Larus canus — Kleine zeemeeuw.

Zweedse, in Groningen.

Göteborg D 30101 ♂, ♂ juv. 21 Juni '39 Vendelsöfjord, Halland, + 12 Oct. '42 Hornhuizen (coll. Sillem—van Marle). (J. G. van Marle).

Zweedse, in Friesland.

Göteborg D 19087, ♂ juv. 25 Juni '35 Örö, Misterhult, Småland, + 11 Maart '42 Leeuwarden. (Göteborgs Musei Årstryck, 1942, p. 84).

Stockholm U 12592, ♂ juv. 1 Juli '41 bij Floda, Dalekarlië (60° 35' N, 14° 50' O), + (verscheurd door een kat) 20 Aug. '42 Gaast; ring ontvangen van G. Bosch. (t. K.).

Göteborg D 33684, ♂ juv. 28 Juni '39 Tylön, 10 km W. van Halmstad, Halland, + herfst 1940 Oosterwierum; ring ontvangen van G. Bosch. (t. K.).

Zweedse, in Overijsel.

Göteborg D 5557, ♂ juv. 30 Juni '29 eiland Malön, Kungsbackafjord, Halland, + 24 Juni '42 Kuinre (ruim 13 jaar). (Museum Leiden).

Zweedse, in Noord-Holland.

Stockholm U 4388, ♂ juv. 3 Juli '38 Balgö, Halland, + Jan. '41 Wieringen.

(Fauna och Flora, 1942; häft 4, p. 162).

Göteborg D 28977, ♂ juv. 30 Juni '37 Knarrskär, Klosterfjorden, Halland, + 10 Febr. '40 Den Helder. (Göteborgs Musei Årstryck, 1940, p. 103).

Göteborg D 12965, ♂ juv. 2 Juli '31 Hallands Väderö, N.W.-Skåne, + 3 April '43 Amsterdam (11¾ jaar). (Museum Leiden).

Zweedse, in Zuid-Holland en na 4 jaar weder in Zweden.

Göteborg D 10135, ♂ juv. 28 Juni '30 Tylön, Halland, + (gevangen en weder vrij gelaten) 29 Jan. '33 Den Haag (zie ook Orgaan Cl. N. Vogelk., 5, p. 168), daarna + (gevonden) 28 Juli '37 Halmstad, Halland. (ibidem, 1942, p. 85).

Deense, in Noord-Holland.

Zoöl. Mus. Denmark M 2703, ♂ juv. 15 Juni '34 Vorsø, + 19 Maart '41 Heemskerk. (Vidensk. Medd. fra Dansk Naturh. Foren, 105, p. 429).

Zoöl. Mus. Denmark Z 21524, ♂ juv. 28 Juni '38 Christiansø, + Febr. '41 Petten. (ibidem).

Deense, in Zuid-Holland.

Skovgaard D 14601, ♂ juv. 15 Juli '36 Rotholm, + (gevonden) 6 Febr. '42 Scheveningen. (Danske Fugle, 1942, p. 27).

Skovgaard D 9182, ♂ juv. 9 Juli '36 ibidem, + (gevangen) 14 Febr. '41 Rotterdam.

N.B. Geringd op zelfde dag en plaats en aangetroffen op zelfde dag en plaats als kapmeeuw S 16235 (zie p. 72)! (ibidem).

Deense, in Nederland.

Skovgaard D 15355, ♂ juv. 29 Juni '39 ibidem, + (gevonden) 9 Nov. '41 aan de hollandsche kust. (ibidem).

Duitse, in Groningen.

Helgoland 587340 ♀, ♂ juv. 27 Juni '36 Langenwerder bij Poel, Oostzee, + (gevonden) 12 Oct. '42 Hornhuizen (coll. Sillem—van Marle).

(J. G. van Marle).

Met duitse ring, in Noord-Holland.

Rossitten E 140683, ♂ ad. 3 Juni '39 Langenwerder, eiland Poel, + einde Jan. '42 Callantsoog. (Museum Leiden).

Larus argentatus — Zilvermeeuw.

Deense, in Groningen.

Skovgaard K 3765, ♂ juv. 15 Juli '23 Fanø, + (gevangen) 15 Febr. '40 Groningen (dus ruim 16½ jaar). (Danske Fugle, 1942, p. 27).

Deense, in Zuid-Holland.

Zoöl. Mus. Denmark M 11172, ♂ juv. 22 Juni '41 Jordsand bij Sylt, + (gevonden) 15 Febr. '42 strand Den Haag. (Ringstation Ockenburgh).

Larus marinus — Mantelmeeuw.

Noonse, in Overijssel.

Stavanger 42473, ♂ juv. 9 Juli '42 Jaren bij Stavanger, + (gevangen) ± 10 Nov. '42 aan IJsselmeer bij Kampereiland. (t. K.).

Fulica atra — Meerkoet.

Deense, in Noord-Holland.

Skovgaard S 14712, ♂ juv. 18 Juni '39 Hampen Sø, + (geschoten) 27 Dec. '39 bij Loosdrecht. (Danske Fugle, 1942, p. 22).

Kampen, April 1943.

Necrologie

Onze club verloor in 1942 twee harer prominente eereleden, ornithologen van internationale beteekenis.

Het past ons hen, dien wij bovendien persoonlijk kenden en met wien wij herhaaldelijk in correspondentie waren, hier ter plaatse te herdenken.

Op 16 Februari 1942 overleed te Bologna na een langdurig lijden *Graaf Ettore Arrigoni Degli Oddi* in den ouderdom van 74 jaren.

Graaf Arrigoni, gesproken uit een oud adellijk italiaansch geslacht, was langen tijd de meest bekende ornitholoog van Italië, die ook in het buitenland de aandacht trok. Zijn geheele leven wijdde hij aan de vogelstudie, meer in het bijzonder die betreffende zijn vaderland. Hij bezat een zeer groote verzameling, van meerendeels italiaansche vogels, welke hij op zijn ouden dag schonk aan het Natuurhistorisch Museum te Rome, alwaar ze thans wordt bewaard.

Van zijn hand verschenen 223 geschriften, waaronder verscheidene boekwerken als: *Atlante Ornitologico* (1902), *Manuale d'Ornitologia Italiana* (1904) en *Ornitologia Italiana* (1929).

Verschillende vogelspecies werden door hem beschreven, n.l. *Carduelis*